

36. peatükk

Babadži huvi lääne vastu

“Õpetaja, kas teie olete Babadžiga kohtunud?”

Oli üks tüüne suveõhtu Serampore’is. Ma istusin Sri Yukteswari kõrval erakla teise korruse rõdul, pea kohal kiiskamas suured troopikatähed.

“Olen küll.” Õpetaja naeratas minu otsese küsimuse peale. Tema silmadesse tekkis aupaklik sära.

“Mind on kolmel korral õnnistatud võimalusega näha seda surematut gurut. Esimest korda kohtusime me Allahabadis ühel kumbha meelal.”

Kumbha meela nime kandvad usulised kogunemised toimuvad Indias mäletamata aegadest saadik. Need ei lase vaimsetel eemärkidel tavarahva pilgu eest kaduda. Hindud kogunevad iga kuue aasta järel miljonite kaupa kokku, et kohtuda tuhandete sadhude, joogide, svamide ja igat masti askeetidega. Paljud nendest on säärased erakud, kes ei lahkugi oma üksildasest pelgupaigast millegi muu jaoks peale meelade külastamise ning ilmalike meeste ja naiste õnnistamise.

“Babadžiga tutvudes ei olnud ma veel svami,” jätkas Sri Yukteswar, “aga Lahiri Mahasaya oli mu juba krijasse pühendanud. Ta julgustas mind minema meelale, mis kogunes 1894. aasta jaanuarikuus Allahabadis. See oli minu esimene kokkupuude kumbhadega. Lärmav ja voogav rahvahulk jahmatas mind. Ma lasksin pilgul otsivalt ringi käia, kuid ei näinud ainsagi õpetaja valgustatud nägu. Gangese ääres üht silda ületades märkasin enda läheduses tuttavat inimest, kes hoidis väljasirutatud käes kerjakaussi.

“Ah, see kogunemine pole ju midagi muud kui üks kära ja kerjuste segapuder,” mõtlesin ma pettunult. “Oleks huvitav teada, kas inimkonna praktilise kasu nimel teadmiste piire avardavad läänemaade teadlased pole äkki Jumalale rohkem meelepärased kui nood logelejad siin, kes jutlustavad küll usku, kuid keskenduvad almustele.”

Minus maad võtnud mõtisklused ühiskonna reformimise teemadel katkestas mu ees peatunud pikakasvulise sannjaasini hää.

“Härra, üks pühamees kutsub teid,” ütles ta.

“Kes ta on?”

“Tulge ja vaadake ise.”

Kõhklemisi selle napolisõnalise nõuande järgi toimides leidsin end peagi ühe puu juurest, mille oksad andsid varju gurule koos meeldiva õpilastesalgaga. Ebatavaliselt reipa kehahoiakuga ja tõmmude sädelevate silmadega õpetaja tõusis mu lähenedes püsti ja embas mind.

“Tere tulemast, svamidži,” ütles ta sõbralikult. “Härra, ma *ei ole* svami,” vastasin ma rõhutatult.

“Need, keda ma jumalikul juhatusel svamiks nimetan, ei loobu sellest nimetusest enam iial.”

Pühamees pöördus mu poole lihtsalt, kuid tema häälest kostis sügav veendumus. Vaimse õndsuse laine voogas minust üle. Ma naeratasin, sest mind oli nii ootamatult iidse mungaordu liikmeks ülendatud,* ning kummardusin selle silmanähtavalt suursuguse ja ingelliku olendi jalgade ette, kes oli mulle niisugust au osutanud.

Babadži – ja see oli tõepoolest tema! – andis mulle käeviipega märku, et võtaksin tema kõrval puu all istet. Ta oli noor ja tugev ning nägi Lahiri Mahasaya moodi välja. Mulle see sarnasus siiski tugevasti silma ei torganud, kuigi olin sageli kuulnud, kuivõrd ebatavalisel viisil nood kaks õpetajat teineteist meenutavad. Babadži valdab võimet hoida ära ükskõik milliste konkreetsete mõtete tekkimise mõne inimese peas. Ilmselt soovis suur guru, et ma oleksin tema juures täiesti loomulik ega kannataks teda ära tundes üleliigse aukartuse all.

“Mida sa kumbha meelast arvad?”

“Härra, ma olin sügavalt pettunud.” Aga lisasin kiiresti: “Seni, kuni kohtusin teiega. Mulle näib miskipärast, et pühamehed ja selline sebimine ei käi kokku.”

“Laps,” ütles õpetaja, kuigi pealtnäha olin ma temast kaks korda vanem, “paljude inimeste vigade pärast ei tohi veel kõikide üle kohut mõista. Kõik siin maa peal on oma olemuselt ebauhtlane nagu liiva ja suhkru segu. Sina aga ole nagu tark sipelgas, kes võtab üksnes suhkru ja jätab liiva puutumata. Kuigi paljud sadhud uitavad siin ikka veel ringi pettekujutelmades, on meelat õnnistatud ka mõne ennast Jumalas teostanud inimesega.”

Võttes arvesse, et minagi olin üleva õpetajaga kohtunud, jäin ma kähku tema tähelepanekuga

---

*Sri Yukteswari vormikohase pühitsemise svamide orduusse viis pärastpoole läbi Buddh Gaya Mahant (kloostriülem).

nõusse.

Ma märkisin: “Härra, ma olen mõelnud nendele lääne teadusemeestele, kes on oma arukuselt tunduvalt üle suuremast osast siia kogunenud inimestest, elavad kaugel Euroopas ja Ameerikas, tunnistavad erinevaid uske ega tea midagi niisuguste meelade tõelistest väärtustest nagu see meie oma siin. Just nimelt nemad on inimesed, kellele kohtumine India õpetajatega tublisti kasu tooks. Kuid ehkki läänemaailma elanike intellektuaalsed saavutused on suured, on paljud nendest tahumatu materialismi veendunud poolehoidjad. Teised võivad küll olla kuulsad teadlased ja filosoofid, aga nad ei tunnista sealjuures erinevate usundite olemuslikku ühtsust. Nende usk kujutab endast ületamatut tõket, mis ähvardab neid meist alatiseks lahutada.”

“Nagu ma näen, oled sa huvitatud nii läänest kui ka idast.” Babadži nägu lõi heakskiitvalt särama.

“Ma tajusin kaastundehoogu sinu südames, kus jätkub ruumi kõikide inimeste jaoks, olgu nad siis hommiku- või õhtumaalased. Just nimelt seepärast ma su siia kutsusingi. Ida ja lääts peavad leidma teo ja vaimu ühendamise näol kuldse kesktee,” jätkas ta. “India on läänelt nii mõndagi õppida ainelise edasiarenemise alal. India võib omakorda õpetada üldkehtivaid viise, mille abil lääts saab toetada oma usulised veendumused joogateaduse vankumatule alusmüürile.

Sinul, svamidži, tuleb etendada oma osa hommikumaa ja õhtumaa tulevases harmoonilises vahetuses. Mõne aasta pärast läkitan ma sulle ühe õpilase, kellele sa saad anda vajaliku väljaõppe jooga levitamiseks läänes. Läänest jõuavad tulvavoona minuni paljude vaimsete otsingute teel viibivate hingede vibratsioonid. Ma tajun, et Ameerikas ja Euroopas on tulevasi pühamehi, kes ootavad äratamist.””

Oma jutustusega sinnamaani jõudnud, suunas Sri Yukteswar pilgu otse minule.

Ta ütles kuupaistel naeratades: “Minu poeg, sina oledki see õpilane, kelle Babadži lubas aastaid tagasi mulle saata.”

Ma olin õnnelik, kui sain teada, et minu samme teel Sri Yukteswari poole suunas Babadži, kuid sellegipoolest oli mul raske kujutleda ennast viibimas kaugel läänes ning eemal armastatud gurust ja lihtsast eraklarahust.